

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sucov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného **J. H.**, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí 2. mája 2013 o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 25. apríla 2013, sp. zn. Tp 29/2013, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca) uznesením z 25. apríla 2013, sp. zn. Tp 29/2013, podľa § 72 ods. 3 Tr. por. nevyhovел návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) a obvineného J. H., nar. X. v B., trvale bytom Z. 1175/2 (ďalej len obvinený) nevzal do väzy a prepustil ho zo zadržania na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu podal včas sťažnosť prokurátor.

V písomnom odôvodnení sťažnosti poukázal na to, že doposiaľ vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obvinený J. H. bol členom zločineckej skupiny takzvaných

S. a vlastníkom nehnuteľností na ktorých sa nachádzali a boli nájdené zbrane. Od týchto mal kľúče a s riadiacim členom zločineckej skupiny R. L. bol prostredníctvom špeciálneho telefónu v neustálom kontakte, plnil jeho pokyny a za toto dostával pravidelnú finančnú odmenu. Ani tvrdenie obvineného, že predmetný telefón po zatknutí svedka J. B. zničil, ani skutočnosť, že pri domovej prehliadke ani prehliadke iných priestorov a pozemkov tento telefón nájdený nebol, ešte neznamená, že obvinený vypovedal pravdu a v skutočnosti neprijíma od R. L. ďalšie príkazy smerujúce k zahladeniu stôp z trestnej činnosti, ktorá bola spáchaná alebo príkazy na páchanie novej trestnej činnosti, či sledovanie osôb a vecí. Nie je vylúčené však ani to, že menovaný môže dávať obvinenému pokyny aj prostredníctvom iných členov zločineckej skupiny, ktorí sú na slobode. Obvinený sa ku spáchaniu skutkov priznal len čiastočne, osoby ktoré mal sledovať vo svojich výpovediach neuviedol, hoci je nepravdepodobné, že si ich nepamätá a jeho výpoveď vo vzťahu k nájdeným zbraňami vyznieva nepresvedčivo.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a obvineného J. H. vzal do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Tr. por.

V doplnku k podanej sťažnosti z 2. mája 2013, ktorej prílohu tvoria výpoveď svedka J. B. z rovnakého dňa vykonaná v čase od 07.45 do 11.15 hod. a úradný záznam z 29. apríla 2013, ktoré boli najvyššiemu súdu doručené faxom krátko pred vykonaním verejného zasadnutia uviedol sčasti skutočnosti, ktoré boli senátu najvyššieho súdu známe už z predchádzajúcich výpovedí obvineného J. H. a svedka J. B., ako aj nové skutočnosti, ktoré svedok uviedol vo svojej poslednej výpovedi. Z tejto navyše vyplýva, že odkedy obvinenému nosil výplaty on, mal obvinený mesačný príjem 900 eur a neskôr mu ho R. L. zvýšil na 1 000 eur a k tomu mu navyše nosil peniaze na nájomné, keď bolo potrebné platiť byty a garáže, ktoré zabezpečil a mal na starosti. Svedok netvrdil, či bol obvinený členom skupiny, ale pre R. L. vykonával činnosť a či to robil z kamarátstva alebo pre peniaze uviesť nevedel. O činnosti obvineného mali vedomosť len R. L., J. F. a on a obvinený vedel, že R. L. je šéfom skupiny S. a že sú S.. Nevedel však uviesť, či sa títo pravidelne stretávali. S obvineným vykonával aj sledovacia činnosť, a to v roku 1998 alebo 1999, keď sledovali Ukrajinca prezývaného krivonosý alebo nosatý A.. a v roku 2010 Z. K.. Okrem týchto dvoch akcií nevedel uviesť, aké osoby a kedy obvinený sledoval. Z pripojeného úradného záznamu možno zistiť, že 28. apríla 2013 bola k osobe obvineného vykonaná operatívno – pátracia činnosť počas ktorej bolo zistené, že menovaný v poobedňajších hodinách navštívil lokalitu

Ž. a zdržiaval sa v blízkosti objektu, kde sa zdržuje a má nahlásený trvalý pobyt M. D., ktorý má blízko k osobám patriacim k skupine S. a je dlhoročný kamarát obvineného J. H..

Najvyšší súd na podklade sťažnosti prokurátora a jej doplnku preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Na podklade uznesenia vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Bratislava bolo 26. marca 2013, sp. zn. ČVS: PPZ-372/NKA-PZ-BA-2013, začaté trestné stíhanie vo veci zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. v súbehu s obzvlášť závažným zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v napadnutom uznesení súdu prvého stupňa. Nadväzne na to, 16. apríla 2013 začal vyšetrovateľ v predmetnej veci trestné stíhanie aj za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. na skutkovom základe taktiež uvedenom v napadnutom uznesení prvostupňového súdu. Napokon 23. apríla 2013 vyšetrovateľ vzniesol voči J. H. obvinenie v bode 1/ za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a v bode 2/ za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. v súbehu s obzvlášť závažným zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom na stranách dva až štyri prvostupňového uznesenia.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

V súlade so stavom veci a zákonom postupoval sudca pre prípravné konanie, keď dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je daný žiaden z prokurátorom navrhovaných dôvodov väzby.

Z obsahu predloženého spisu a dokazovania ktoré bolo v posudzovanej veci doposiaľ vykonané vyplýva, že dôvodnosť podozrenia, ktorá je materiálnou podmienkou väzby je vo vzťahu k zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. odôvodnená výpoveďou samotného obvineného, ktorý pred vyšetrovateľom a sudcom pre prípravné konanie priznal skutočnosti, na ktoré v napadnutom uznesení správne, výstižne a v súlade so stavom veci poukázal sudca pre prípravné konanie na strane desať napadnutého uznesenia.

Naopak, doposiaľ vykonaným dokazovaním (výpoveďami obvineného a svedka J. B.) vedomosť obvineného, že v nehnuteľnostiach ktorých je vlastníkom sa nachádzajú zbrane, náboje, strely, granáty, rozbušky a výbušniny v súčasnom štádiu trestného stíhania preukázaná nebola. Z výpovedí obvineného a svedka J. B., ktorí boli vypočutí aj k zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovaniu so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2, ods. 5 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a obzvlášť závažného zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovaniu so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák., nevyplývajú v súčasnom štádiu trestného stíhania žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce záver, že obvinený mal o týchto predmetoch vedomosť. Správne preto na absenciu materiálnej stránky väzby ako aj na ostatné významné skutočnosti súvisiace s trestnými činmi nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami v odôvodnení napadnutého uznesenia (strany 11, 12) poukázal už sudca pre prípravné konanie.

Pokiaľ ide o samotnú existenciu dôvodov väzby u obvineného, v súčasnom štádiu trestného stíhania z predloženého spisu ani najvyšší súd nezistil žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu z konania obvineného uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. Sudca pre prípravné konanie v odôvodnení napadnutého uznesenia (strany 12, 13) správne poukázal na konkrétne skutočnosti, ktoré existenciu týchto dôvodov

v posudzovanom prípade vylučujú. K tomu najvyšší súd dodáva, že podľa uznesenia o vznesení obvinenia mal obvinený skutky, pre ktoré bolo voči nemu vznesené obvinenie spáchať koncom roka 1999 a 2000 (skutok v bode 2/) a od roku 1999 až do súčasnosti (skutok v bode 1/). Zo žiadneho dôkazu, ale nevyplýva, že obvinený sa po začatí trestného stíhania „S.“, čo i len pokúsil ujsť alebo sa skrýval, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu hoci na to mal dostatok času a možností, jeho totožnosť a bydlisko, respektíve miesto jeho pobytu sú známe a samotná hrozba uloženia vysokého trestu bez spojenia s inými skôr uvedeným skutočnosťami väzobný dôvod uvedený v § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. nezakladá.

Doposiaľ nebolo preukázané, že obvinený konal alebo sa pokúsil konať spôsobom uvedeným v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., teda pôsobil na svedkov, znalcov alebo spoluobvinených, alebo inak maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie alebo sa o to pokúsil. Práve naopak, preukázané bolo doposiaľ len to, že príkazy súvisiace s obstaraním nehnuteľností obvinenému dal výlučne riadiaci člen takzvanej skupiny S. R. L., ktorý sa s obvineným stretával utajene a osamote na rôznych miestach mimo sídla skupiny. Telefonicky (špeciálnym telefónom) mu však žiadne príkazy nedával, ale mu ich dával len pri ich osobných stretnutiach a predmetný telefón slúžil len na dohodnutie týchto stretnutí. R. L. obvinenému výslovne zakázal stýkať sa s ostatnými členmi skupiny a s osobami s pochybnou povest'ou. Obvinený priznal, že okrem R. L. poznal J. B. a J. F., ktorí majú domy tiež v R.. O iných členoch skupiny sa dozvedel až dodatočne, so značným časovým odstupom od svojho konania a aj to len sprostredkovane z médií alebo z mesta, či z rečí a ich zaradenie v skupine mu bolo neznáme a ani sa oň na základe príkazu R. L., ako aj zo strachu pred ním, nezaujímal a takýto stav mu aj vyhovoval. Telefón s ktorým bol obvinený v kontakte s R. L., ako na to správne v podanej sťažnosti prokurátor poukázal napriek vykonaným domovým prehliadkam a prehliadkam iných priestorov a pozemkov nikde nájdený nebol, obvinený ho po zatknutí J. B., podľa vlastného vyjadrenia, zničil a tento navyše mal slúžiť len na dohodnutie stretnutí s R. L. Nielen obvinený, ale aj svedok J. B. potvrdil, že úlohy obvinenému dával R. L. osobne, pri ich vzájomných stretnutiach. Svedok tiež potvrdil, že ostatných členov skupiny s výnimkou tých, ktorí s ním bývali v obci R. a sú vo väzbe, obvinený osobne nepoznal a s nimi nekomunikoval. Navyše, ako na to správne poukázal sudca pre prípravné konanie tieto osoby sa nachádzajú vo väzbe, R. L. je na úteku a bol na neho vydaný európsky a medzinárodný zatýkací rozkaz a ich vzájomný kontakt okrem skôr uvedených prípadov zistený nebol.

Vykonaným dokazovaním nebolo zatiaľ preukázané, že obvinený okrem zaobstarania predmetných nehnuteľností a malého počtu sledovaní osôb a vecí, ktoré vykonal v rokoch 1999, 2000 a v rokoch 1998 alebo 1999 a v roku 2010 sa iným spôsobom podieľal na činnosti takzvanej skupiny S., o čom napokon svedčí skutočnosť, že obvinenie pre iné trestné činy voči nemu vznesené nebolo. Dôvod svojho konania obvinený vysvetlil v tom čase svojou mladosťou a neskúsenosťou a tým, že na začiatku spolupráce s R. L. rozbiehal svoju firmu, a preto potreboval peniaze. Obhajoval sa, že pravý dôvod zaobstarania nehnuteľností nepoznal, v garáži mal uskladnené svoje veci, ktoré nepotreboval, od istého času vstup do nej mal zakázaný a záhradnú chatu využíval so svojou rodinou na rekreačné účely. Obhajobu obvineného napriek sťažnostným námietkam prokurátora potvrdil svedok J. B., ktorý pomerne podrobne vypovedal ku konaniu jednotlivých členov skupiny a podľa jeho názoru aj nečlenov skupiny S. a tento potvrdil, že obvinený pravý dôvod zaobstarania nehnuteľností nepoznal a o existencii nájdených a zaistených zbraní nemal vedomosť a v tej súvislosti podrobne uviedol mená osôb, ktoré so zbraňami manipulovali, kedy a z akého dôvodu. Na podklade takto doposiaľ zisteného skutkového stavu vo vzťahu k obvinenému J. H. nie je preto v súčasnom štádiu trestného stíhania zrejmé, v akej trestnej činnosti by mal obvinený pokračovať alebo aký trestný čin by mal dokonať, o ktorý sa pokúsil alebo, aký trestný čin by mal vykonať, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) navyše za situácie, že ako zamestnanec spoločnosti svojej manželky má príjem z jej obchodnej činnosti.

Obhajoba obvineného a výpovede svedka J. B. doposiaľ žiadnymi dôkazmi vyvrátené neboli, a preto sa v súčasnom štádiu trestného stíhania sa nemožno stotožniť so sťažnosťou prokurátora, že u obvineného existujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. Na tomto závere v neprospech obvineného nič nemôže zmeniť ani úradný záznam z operatívno – pátračej činnosti, pretože z jeho obsahu nevyplýva, že obvinený sa s M. D. aj skutočne stretol. Navyše z konečného vyjadrenia obhajcu obvineného na verejnom zasadnutí najvyššieho súdu, ku ktorému sa obvinený pripojil vyplýva, že obvineného sa na túto skutočnosť ani raz v priebehu jeho výsluchov nikto nespýtal a obvinený je s M. D. vo viac ako dvadsaťročnom priateľskom vzťahu a k ich vzájomnému vzťahu je ochotný sa pri výsluchu vyjadriť.

Opačný záver, t. j. záver o existencii prokurátorom navrhnutých dôvodov väzby u obvineného J. H. by bol v rozpore so skôr uvedenými a preukázanými skutočnosťami a v dôsledku toho by v súčasnom štádiu trestného stíhania znamenal neprípustný zásah do

osobnej slobody obvineného chránenej článkom 17 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na záver najvyšší súd poznamenáva, že členstvo v zločineckej skupine samé osebe bez preukázania konkrétnych skutočností uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. väzobný dôvod nemôže zakladať, pretože bez ďalšieho by predstavoval ďalší samostatný dôvod väzby, ktorý platný a účinný Trestný poriadok nepozná.

Uvedené však neznamená, že obvinený nemôže byť vzatý do väzby v prípade, ak z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností bude vyplývať dôvodná obava, že bude konať spôsobom uvedeným v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ Tr. por.

Na podklade týchto úvah, so zreteľom na skôr uvedené okolnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 2. mája 2013

JUDr. Martin P i o v a r t s y , v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová

Kanc.: opíš a doruč

- 1) **ÚŠP GP SR,**
- 2) **vyznač v reg.,**
- 3) **založ Zb. spis,**
- 4) **spis ŠTS pracovisko Banská Bystrica vrátane utajenej prílohy,**

V Bratislave, 02. mája 2013